

15 september 2021 – Er bestaan geen handboeken 'Hoe een gerespecteerde wereldmacht worden?', maar er is wel een praktisch voorbeeld: de Verenigde Staten. Dat hebben ze goed door bij de Europese Commissie, en aangezien de Amerikaanse president jaarlijks zijn 'State of the Union' geeft, moet onze aspirant-*global player* dat ook doen. Dat is wat Commissievoorzitter Ursula von der Leyen deze morgen dan ook deed. Of het veel indruk maakte op de wereld is onbekend, en nog twijfelachtiger is hoeveel van de 450 miljoen EU-ingezetenen naar deze performance uitkeken, maar dat wil niet zeggen dat het alleen maar holle woorden waren waaruit niets is af te leiden.

Wie [von der Leyens speech](#) doorneemt merkt bijvoorbeeld al vlug op dat de plannen in verband met een 'Europese defensie-unie' heel wat ruimte innemen, terwijl de paar woorden die ze wijdt aan sociale rechtvaardigheid geen enkele realisatie op dat gebied vermelden, en alleen wat verontwaardiging ventileren over fiscale fraude en ontwijking. De focus op militaire plannen hoeft eigenlijk niet te verbazen van de defensie-minister die von der Leyen geweest is in het kabinet Merkel, maar dat is helaas niet alleen het stokpaardje van de christendemocratische Commissievoorzitter. Ook haar 'minister van buitenlandse zaken', de Spaanse socialist Josep Borrell, vertolkt het sociaaldemocratisch enthousiasme voor een 'kostenbesparende en efficiënte defensie-unie', enthousiasme dat ook door liberalen en groenen gedeeld wordt (en waar zelfs [sommige linksen](#) niet te zwaar aan tillen). In tegenstelling tot het 'sociaal Europa' kan von der Leyen wel wijzen op een reeks realisaties van het 'militair Europa'. Ze leidt de eerste Commissie met een 'ministerie voor defensie', het directoraat-generaal DG DEFIS, *Defence Industry and Space*. Haar Commissie stelt [miljarden belastingsgeld](#) ter beschikking van de wapenindustrie voor onderzoek naar nieuwe wapens. De Commissievoorzitter kondigt ook aan dat ze volgend jaar, samen met de Franse president Macron – nochtans geen Europese instelling – een topbijeenkomst over defensie zal organiseren.

Maar waarschijnlijk hoorde u op het nieuws andere dingen over de Europese State of the Union. De EU bezorgde honderden miljoenen vaccins aan de armere planeetbewoners! Maar dat ze die ontzegt aan miljarden anderen door zich mordicus te verzetten tegen het opheffen van de patenten staat er natuurlijk niet bij. Er was ook de shock-aankondiging van de creatie van een fonds van 50 miljard euro om ons te wapenen tegen een mogelijke nieuwe pandemie! Minder duidelijk is hoeveel van dit geld naar Big Pharma zal vloeien, want [HERA](#) – zo heet het initiatief – wordt geen normaal agentschap van de EU, maar een 'structuur binnen de Commissie'. [Pottenkijkers niet gewenst](#), dat lijkt wel de boodschap.

Economisch gaat het ons ook steeds meer voor de wind! In het laatste kwartaal lag de groei in de eurozone hoger dan die in de VS en China! En wees gerust: *"We zullen de structurele problemen in onze economie aanpakken: van de arbeidsmarkthervormingen in Spanje tot de pensioenhervormingen in Slovenië of de belastinghervorming in Oostenrijk."* Wat er bijvoorbeeld moet gebeuren met de pensioenen in Slovenië legt de [OESO](#) uit: de pensioenleeftijd moet opgetrokken naar 67 jaar, en hoger als de levensverwachting stijgt; de 'gunstige voorwaarden' voor oudere werklozen (werkloosheidsvergoeding, sociale en werkonbekwaamheidstegemoetkomingen) moeten afgebouwd. Wat arbeidsmarkthervormingen betreft, dat is in het Europees jargon bijna synoniem geworden voor het terugdringen van de collectieve loonstrijd, van het interprofessionele naar het sectorale, en van het sectorale naar het bedrijfsniveau; beter nog zijn de contracten gesloten onder vier ogen... . Hogere economische groei houdt immers het gevaar in dat er wel eens hogere looneisen zouden kunnen gesteld worden.

Natuurlijk ontbrak de strijd tegen de klimaatopwarming niet in de State of the Union. Maar terwijl het gemakkelijk is om lippen dienst te bewijzen aan de stelling dat de transitie sociaal zal zijn of niet zijn, zoals klimaatcommissaris Timmermans het zo graag zegt, is het nog wat anders om daar de nodige middelen voor ter beschikking te stellen. De Commissie voorzag 40 miljard voor een Just Transition Fund, om bijvoorbeeld zeer steenkoolafhankelijke lidstaten bij te staan in de overgang naar duurzame energie. Dat bedrag is al niet indrukwekkend, maar het werd door de regeringen van de lidstaten tijdens hun [nachtelijke budgetgevechten](#) (21 juli 2020) teruggebracht naar 17 miljard. Er is ook een Sociaal klimaatfonds, waarmee minder begoeden bij de overgang naar duurzame huisverwarming en mobiliteit zouden geholpen worden. Maar met circa 10 miljard euro per jaar voor de hele Unie lijkt het eerder een symbolische maatregel.

U zult ook al wel vernomen hebben dat de Europese Unie gebouwd is op waarden, *“waarden die wij ontleen aan het culturele, religieuze en humanistische erfgoed van Europa”*, dixit de Commissievoorzitter. Dat wordt wel wat problematisch als het gaat over 'migratie'. *“Mensen zijn geen wisselgeld”*, zei von der Leyen, verwijzend naar het loeder in Wit-Rusland dat weliswaar geen mensen liet verdrinken in de Middellandse Zee, maar ze *“op een vliegtuig heeft gezet en ze letterlijk naar de grenzen van Europa heeft gedreven”*. Het aantal gevallen waar de Europese Unie het tegenhouden van vluchtelingen als wisselgeld heeft gebruikt om zogezegde ontwikkelingshulp te bieden aan derde landen is echter alleen maar toegenomen.

In haar bevlogen toespraak voor het Europees Parlement nam Ursula von der Leyen zelfs het woord 'vrijheidsstrijders' in de mond, namelijk degenen die “meer dan 30 jaar geleden het IJzeren Gordijn neerhaalden” en niet alleen een rechtsstaat wilden, maar ook 'vrijheid van meningsuiting en onafhankelijke media'. Jammer toch dat Ursula's Commissie de kans miste om meer dan blabla te verkopen en de vrijlating van klokkenluider Assange te bepleiten...

Hits: 20

Dit delen:

[Facebook](#)

[Twitter](#)